

Силабус курсу Планування і контроль на підприємстві

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка та управління бізнесом»

Попередні знання і навички: не важливі

Однорідність аудиторії: не важлива

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 ECTS Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент Костецька Наталія Іванівна

Контактна інформація n.i.kostetska@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Планування і контроль на підприємстві» спрямована на формування у студентів системи знань з методики розробки планів діяльності підприємства та контролю їх виконання; планування виробництва і збуту продукції, персоналу та оплати праці, витрат, фінансових ресурсів та контролю їх виконання. Під час вивчення дисципліни важливо знати види й особливості планування і контролю, опанувати методику здійснення процесу планування та контролю; розуміти структуру і технологію розробки типових планів щодо економічного розвитку підприємства, склад показників і методики їх розрахунку.

Компетентності

- здатність здійснювати планово-економічну діяльність на підприємстві та застосовувати принципи планування і контролю у предметній сфері діяльності;
- здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання поточних і перспективних планів діяльності підприємства та контролю за їх виконанням;
- здатність проводити техніко-економічні розрахунки щодо планування виробництва продукції та ефективного використання ресурсів;
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;
- здатність до побудови бізнес-планів та систем контролінгу, їх інтеграції з процесом управління та оцінкою ефективності прийнятих рішень.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Планування і контроль, як функції управління на підприємстві	Систематизувати теоретичні знання про сутність планування та ознайомитися з особливостями його здійснення на підприємствах. Розуміти суть і значення контролю в системі планування діяльності підприємств. Опанувати послідовність процесу планування діяльності підприємства.	Тести, питання
2 / 2	2. Інформаційна база та інструментарій планування	Знати характеристики та форми відображення інформації для потреб планування. Ознайомитися із джерелами формування інформації та сучасним інструментарієм планування на підприємстві. Розуміти особливості нормативної бази планування. Знати методи розробки планів і сфери їх застосування, типи і методи прогнозування діяльності підприємств.	Тести, питання
4 / 4	3. Складові процесу планування на підприємстві	Знати види планів і вміти їх характеризувати, розуміти їх взаємодію, мати системне уявлення про планування на підприємстві. Розуміти сутність і значення стратегічного планування на підприємстві, позиціонування підприємства, бюджетування, тактичного і оперативно-календарного планування.	Тести, питання
2 / 2	4. Типи і рівні контролю на підприємстві	Систематизувати теоретичні знання про сутність, мету, завдання і особливості здійснення контролю на підприємствах. Знати класифікацію контролю. Опанувати послідовність процесу контролю на підприємстві.	Тести, питання
2 / 2	5. Планування попиту і продажів продукції підприємства на ринку	Володіти практичними навичками щодо планування попиту і обсягів продажу продукції з урахуванням результатів дослідження ринку. Знати ціль і задачі планування збуту. Розуміти місткість ринку, види місткості ринку і фактори, що на них впливають. Знати показники і методи розрахунку місткості ринку. Розуміти процес планування продажів і операцій. Вміти планувати обсяги виробництва і продажу, визначати виробничий леверидж.	Тести, питання, задачі

4 / 4	6. Нефінансове планування і контроль на підприємстві	<p>Розуміти роль і значення нефінансового планування і контролю на підприємстві. Володіти навичками планування людського капіталу підприємства, вміти здійснювати оцінку конкурентоспроможності людського капіталу, розраховувати середню заробітну плату, складати бюджет витрат на оплату праці.</p> <p>Знати зміст і завдання планування ресурсного забезпечення. Вміти розраховувати потребу підприємства у виробничих ресурсах, визначати склад основних ресурсів операційної діяльності підприємства, планувати виробничі ресурси. Освоїти сучасні моделі управління запасами. Вміти складати бюджет потреби в матеріалах і бюджет придбання матеріалів. Знати особливості здійснення контролю за використанням матеріально-технічних ресурсів. Вміти визначати виробничу потужність і фактори, що на неї впливають, знати різновиди виробничої потужності. Вміти планувати величину виробничої потужності, планувати потребу в обладнанні, проводити контроль за використанням виробничих потужностей.</p>	Тести, питання, задачі
2 / 2	7. Планування і контроль витрат	<p>Знати мету, завдання і послідовність процесу планування витрат на підприємстві, класифікацію витрат, формування витрат за місцями виникнення, центрами витрат і центрами відповідальності. Вміти розробляти планові калькуляції, планувати витрати структурних підрозділів методом бюджетування, здійснювати внутрішній контроль витрат на підприємстві, виявляти резерви зниження собівартості продукції.</p>	Тести, питання, задачі
4 / 4	8. Фінансове планування і контроль на підприємстві	<p>Розуміти зміст, структуру та порядок розробки фінансових планів підприємства. Знати особливості формування фінансової стратегії, поточного фінансового плану і оперативного фінансового плану підприємства. Вміти планувати фінансову стійкість підприємства. Розуміти суть і значення бюджетування в системі фінансового планування. Знати послідовність проведення фінансового контролю, призначення та функції фінансового контролінгу.</p>	Тести, питання, задачі
4 / 4	9. Бізнес-планування	<p>Ознайомитися з призначенням і завданнями складання бізнес-плану підприємства, розуміти структуру й технологію розробки бізнес-плану,</p>	Тести, питання

		знати особливості інформаційного забезпечення бізнес-плану.	
2 / 2	10. Контролінг в системі планування	Знати сутність і місце контролінгу в системі управління підприємством, функції та завдання контролінгу, види і елементи контролінгу. Розуміти склад системи контролінгу на підприємстві. Освоїти організаційну структуру підприємства, орієнтованого на контролінг, і структуру служби контролінгу. Знати роль інформації в системі контролінгу та вимоги до неї. Вміти організувати впровадження системи контролінгу на підприємстві.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Варналій З. С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Білик Р. Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
2. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Григорова З. В., Кваско А. В. Сучасні методи управління витратами підприємств. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2(72). С. 18-24.
4. Давидович І. Є. Контролінг: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 552 с.
5. Капліна А. Контролінг як інструмент управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 23. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-16>.
6. Ковальчук Н. О., Михайлюк А. В. Фінансове планування в компанії. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 1. С. 23-27.
7. Костецька Н. І. Інформаційне забезпечення планування діяльності підприємства [Електронний ресурс]. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск № 38. С. 174-180. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/38-2019>.
8. Костецька Н. І. Особливості впровадження планування на підприємствах. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 5(66). С. 16–21.
9. Костецька Н. І. Стратегічне планування діяльності підприємств: теоретичні аспекти. *Інноваційна економіка*. 2020. № 7-8(85). С. 65–71.
10. Маркіна І. А., Таран-Лала О. М., Гунченко М. В. Контролінг для менеджерів. К.: Центр навчальної літератури, 2019, 304 с.
11. Піскун А.В. Теоретичний аспект управління витратами підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 4(70). С. 55-59.
12. Сакун А. Ж., Карташова О. Г. Структура інформаційного забезпечення управління збутової діяльності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 2(72). С. 112-117.
13. Peter Burggräf, Matthias Dannapfel, Dennis Schneidermann and Matthias Ebade Esfahani. Network-based factory planning for small and medium-sized enterprises. *Production Planning and Control*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1854885>.
14. Philipp Spenhoff, Johan C. (Hans) Wortmann and Marco Semini. EPEC 4.0: an Industry 4.0-supported lean production control concept for the semi-process industry. *Production Planning and Control*. 2021. URL: <https://doi.org/10.1080/09537287.2020.1864496>.
15. Tsegaye Amare, Dr. Balkeshwar Singh, Dr. Guteta Kabata and Dr. Bhaskaran J. Improvement Analysis of Production Planning and Control System. *Ind Eng Manage* 10 (2021): 285.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1 30%	Заліковий модуль 2 40%	Заліковий модуль 3 30%
1. Опитування під час занять (теми 1-4 по 10 балів) = 40 балів. 2. Письмова робота (теми 1-4) = 60 балів.	1. Опитування під час занять (теми 5-10 по 5 балів) = 30 балів. 2. Письмова робота (теми 5-10) = 70 балів	1. Участь у тренінгу = 10 балів. 2. Написання КПІЗ = 70 балів. 3. Захист КПІЗ = 20 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом